

1908

138

A. V. LUNATSHARSKILLE

13. I 08.

Hyvä An. Vas.!

Olen vaimoni kanssa istunut jo muutaman päivän Genèvessä... Hitto vieköön, on murheellista palata jälleen kirottuun Genèveen, mutta minkäs teet! Suomen vainojen jälkeen ei ollut muuta neuvoa kuin siirtää »Proletari»¹²⁷ ulkomaille. Niin toimituskunta päättikin. Kysymys on vain siitä, siirretäänkö se Genèveen vai muualle. Toistaiseksi tiedustelemme, minä henkilökohtaisesti arvelen, että Genève ja Lontoo ovat ainoita paikkoja, joissa on vapaata. Mutta Lontoo on kallis.

Luin Stuttgartia selittelevän kirjasenne kokonaan: III liite tuli kovin myöhään, ja juuri ennen lähtöä ehdin hädintuskin lukea sen. Mielestäni olette onnistunut oikein hyvin, ja kaikki toverit olivat varsin tyytyväisiä kirjaseen.* Me kaikki pidimme tarpeettomana »korjailla» sitä: on kovin sääli pyyhkiä pois värejämme ja pilata elävästi kirjoitettua tuotetta. Eikä siinä ole syndikalismia; monin paikoin on mielestäni vain suurta varomattomuutta Plehanovin ja Kumpin »käytettäväksi». Oletteko nähnyt »Obrazovanijessa» tai »Sovremennyi Mirissä» hänen saivarruksiaan ja alhaisia koukkuilujaan?¹²⁸ Meillä tulee aina olemaan sellaisia vastustajia ja meidän on oltava kolmin verroin varovaisempia. Sitä paitsi unohditte myös eserrät, jotka ovat jo pitkän aikaa hyökkäilleet saksalaisia sosdemejä vastaan käyttäen hyväkseen syndikalistien arvostelua ja *vääristellen* arvostelua marxilaisuutta *peitotakseen*.

En tiedä, onnistuvatko meikäläiset julkaisemaan nyt kirjasenne. Nykyään on vaikea julkaista.

Oletteko saanut 1:sen osani?

* Ks. V. I. Lenin, Teokset, 34. osa, ss. 363—364. *Toim.*

Kuinka voitte? Kuinka perillisenne jaksaa? Olette kuulemma tehnyt Gorkin kanssa erinomaisen matkan.

Kirjoittakaa, mitä teette. Luotamme ehdottomasti siihen, että tulette avustamaan »Proletaria» sekä esittämään referaatteja. Eikö totta?

Missä Gorki on? Kirjoitin hänelle Caprille (villa Blaesus). Meneeköhän perille?

Puristan lujasti kättänne.

Teidän *Lenin*

Osoite: Mr. Vl. Oulianoff.
17. Rue des deux Ponts. 17.
(chez Küpfer). Genève.

Lähetetty Italiaan

*Julkaistu ensi kerran 1934
XXVI Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

139

C. HUYSMANSILLE

14. I 08.

Hyvä toveri Huysmans!

Osoitteenani ei ole enää Suomi, vaan valitettavasti Genève: Vl. Oulianoff, rue des Ponts 17 (chez Küpfer), Genève...*

...Suomessa [hävisi] viimeisimpien vainojen aikana osa viimeksi pidetyn Lontoon-edustajakokouksemme pöytäkirjoista. Minulle on sanottu, ellen erehdy, että tämän edustajakokouksen aineisto ja asiakirjat lähetettiin Kansainväliselle Sosialistiselle Toimistolle.¹²⁹ Pitääkö se paikkansa? Olen Teille hyvin [kiitollinen], jos voitte...

Lähetetty Brysseliin

*Julkaistu ensi kerran ranskan
kielellä 1962 »Cahiers du Monde
Russe et Soviétique» aikakauslehden
4. n:ossa*

*Julkaistu venäjän kielellä
ensi kerran 1964 V. I. Leninin
Teosten 5. painoksen 47. osassa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen
valokuvajäljennöksen mukaan,
joka on tarkistettu vertaamalla
aikakauslehden tekstiin
Käännös ranskasta*

* Kaksi riviä ovat epäselviä. Liuska on tästä kohtaa revennyt, loppu puuttuu. Alempana seuraava teksti on kirjoitettu liuskan kääntöpuolelle. *Toim.*

140

A. V. LUNATSHARSKILLE

Anatoli Vasiljevitshille

Hyvä An. Vas.! Kirjoittakaa, oletteko täysin kotiutunut ja päässyt työkuuntoon. Luotamme siihen, että saamme Teiltä »Proletaria» varten 1) kirjoituksia Italiasta kahdesti (suunnilleen) kuukaudessa 8 000—12 000 kirjainta. Ensimmäisen — kolmisen viikon kuluttua. 2) Poliittisia alakertoja aika ajoin. Näettekö venäläisiä lehtiä (Gorkilla on niitä paljon)? Kirjoittakaa.

Puristan kättänne. Teidän *Starik*

*Kirjoitettu 1908 tammikuun 14
ja helmikuun 13 päivän välisenä
aikana*

*Läheletty Genèvestä Caprin
saarelle (Italia)*

*Julkaistu ensi kerran 1924
I Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

141

M. NILSSENILLE

27. I 08.

Korkeasti kunnioitettu toveri!

Brysselissä sijaitsevan Kansainvälisen Sosialistisen Toimiston sihteeri Camille Huysmans on ilmoittanut minulle kyselystänne. Olen Venäjän Sosialidemokraattisen Työväenpuolueen edustaja Kansainvälisessä Sosialistisessa Toimistossa ja voin ilmoittaa Teille, että eestiläiset sosialidemokraatit (n.s. Eestiläisten Sosialidemokraattien Liitto, ellen erehdy) kuuluvat osana puolueeseemme. Räävelissä on epäilemättä olemassa Venäjän Sosialidemokraattisen Työväenpuolueen Komitea, johon kuuluu pääasiallisesti eestiläisiä. Mitä tulee kansalaisiin M. Jurissoniin ja J. H. Seppiniin, niin näitä nimiä en tunne. Se ei puhu kerrassaan mitään näitä kansalaisia vastaan: puolueemme järjestöt ovat salaisia ja minä henkilökohtaisesti en tunne ketään eestiläisistä tovereista. Kirjoitan Venäjälle ja teen puolueemme Keskuskomitealle

kyselyn noista kansalaisista (kaiken varalta myös Räävelin komitealle), mutta emme voi toivoa pikaista vastausta.

Sos.-dem. tervehdyksin

Vl. Uljanov (N. Lenin)

Osoite: *Vl. Oulianoff. 17. Rue des deux Ponts. 17.*
(chez Küpfer). *Genf. Genève.*

Lähetetty Kristianiaan (nyk. Osloon)

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös saksasta

142

C. HUYSMANSILLE

27. I 08.

Hyvä toveri Huysmans!

Sain 24/I 08 päivätyn kirjeenne ja vastasin toveri Magnus Nilssenille Kristianiaan*, että VSDTP:n Räävelin komitea on *todella olemassa* ja että eestiläiset sosialidemokraatit kuuluvat meidän [puolueeseemme]**. Mitä kansalaisiin [Jurissoonin] ja Seppiniin tulee, niin heitä en tunne, [kuten en yleensä] tunne henkilökohtaisesti ketään eestiläisistä sosialidemokraateista; muistettakoon, että puolueemme järjestöt ovat salaisia. Kirjoitan Venäjälle ja pyydän ilmoittamaan yksityiskohtaiset tiedot noista kansalaisista, mutta ei voida toivoa pikaista vastausta.

Veljellisin tervehdyksin *Vl. Uljanov*

Läheletty Genèvestä Brysseliin

Julkaistu ensi kerran ranskan
kielellä 1962 »Cahiers du Monde
Russe et Soviétique» aikakauslehden
4. n:ossa

Julkaistu venäjän kielellä ensi
kerran 1964 V. I. Leninin Teosten
5. painoksen 47. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen
valokuvajäljennöksen mukaan
Käännös ranskasta

* Ks. edellistä kirjettä. *Toim.*

** Käsikirjoitus on osaksi vaurioitunut. Hakasuluissa olevat sanat on ennallistettu ajatussällön perusteella. *Toim.*

143

C. HUYSMANSILLE

29. I 08.

Hyvä toveri Huysmans!

Minulle on tiedotettu, että Stuttgartin kansainväliselle sosialistikongressille esitettyjen eri puolueiden selostusten kolmannen nidoksen pitäisi ilmestyä muutaman päivän kulluttua ja ettei meidän puolueemme selostus ole vielä valmis...*

Onko mahdollista julkaista puolueemme selostus kolmannessa nidoksessa vai ei? Mihin määräpäivään mennessä selostus on viimeistään luovutettava? Vainot Suomessa ovat arvatenkin estäneet tovereitamme saamasta selostusta valmiiksi, sillä kaksi kuukautta sitten kuulin itse Suomessa ollessani, että Keskuskomitea oli [uskonut sen] eräälle toverille, joka työskentelee hyvin tarmokkaasti selostuksen [viimeistelyn] parissa.

[Ottakaa, hyvä] toveri, vastaan [veljellinen tervehdykseni].

VI. Uljanov

Lähetetty Genèvestä Brysseliin

Julkaistu ensi kerran ranskan kielellä 1962 »Cahiers du Monde Russe et Soviétique» aikakauslehden 4. n:ossa

Julkaistu venäjän kielellä ensi kerran 1964 V. I. Leninin Teosten 5. painoksen 47. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen valokuvajäljennöksen mukaan Käännös ranskasta

144

»BERNER TAGWACHT» LEHDEN¹³⁰
TOIMITUKSELLE

Ilmoitus. »Berner Tagwacht» lehden 24. numerossa (torstai, tammikuun 30:s) on julkaistu L. Martovin ilmoitus Genèvessä pidätetyn venäläisen toverin toht. Semashkon

* Käsikirjoitus on osaksi vaurioitunut. Hakasuluissa olevat sanat on ennallistettu ajatussisällön perusteella. *Toim.*

** Selostuksen luovutusajasta ks. 2. helmikuuta 1908 päivätyä C. Huysmansille osoitettua kirjettä (Сочинения, 5 изд., том 47, стр. 131 (Teokset, 5. painos, 47. osa, s. 131)). *Toim.*

asiasta.¹³¹ Martov puhuu tuossa ilmoituksessa Semashkosta kummallisesti vain kuten lehtimiehestä, joka on ollut läsnä Stuttgartin kansainvälisessä sosialistikongressissa; itseään hän sanoo samaan aikaan »Venäjän sosialidemokratian edustajaksi Stuttgartin kongressissa».

Sveitsin työläiset tulkitsevat Martovin moisen sanonnan epäilemättä siten, ettei Venäjän sosialidemokratialla ole mitään tekemistä Semashkon kanssa.

Ettei moinen, kerrassaan perätön Martovin sanonta harhauttaisi ketään, minä, joka edustan Kansainvälisessä Socialistisessa Toimistossa Venäjän sosialidemokratiaa, ilmoitan, että toht. Semashko on puolueemme vanha jäsen ja osallistui kansainväliseen kongressiin sekä puolueemme jäsenenä että puoluelehdistön journalistina.

Katson tällaisen selityksen välttämättömäksi, koska Semashkon pidätys kiinnostaa epäilemättä melko suuresti sveitsiläisiä tovereitamme. Kaikki hänet tuntevat venäläiset toverit ovat varmasti vakuuttuneita siitä, ettei hänellä ole pienintäkään osallisuutta Tiflisin »pakko-ottoon» eikä hän ole voinut osallistua siihen. Eikä yksin sen vuoksi, että puolueemme viimeisin (Lontoon) edustajakokous torjui jyrkästi tuon »taistelukeinon», vaan myös siksi, että toht. Semashko on vuoden 1907 helmikuusta asunut yhtäjaksoisesti Genèvessä ja tehnyt kirjallista työtä.

Ilmaisemme varmana vakaumuksenamme, että kansainvälisen sosialidemokratian lehdistö tulee aivan lähiaikoina tervehtimään Genèvessä pidätetyn toverin vapauttamista yhtä aiheellisen riemukkaasti kuin »Vorwärts!» (Berliinissä) ja »L'Humanité» (Pariisissa) aikoinaan tervehtivät Pariisissa syyttömästi pidätettyjen tovereiden vapauttamista.

Venäjän

Sosialidemokraattisen Työväenpuolueen edustaja
Kansainvälisessä Socialistisessa Toimistossa

N. Lenin

*Kirjoitettu 1908 tammikuun 30
ja helmikuun 2 päivän välisenä
aikana*

Lähetetty Genèvestä Berniin

*Julkaistu saksan kielellä
helmikuun 5 p:nä 1908*

»Berner Tagwacht» lehden 29. n:ossa

*Julkaistu venäjän kielellä
ensi kerran 1964*

*V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

*Julkaistaan lehden tekstin mukaan
Käännös saksasta*

A. V. LUNATSHARSKILLE

27. II 08.

Hyvä Anatoli Vasiljevitsh! Muistutan Teille taas Ferristä. Olemme suorastaan hädässä, ellette ole lähettänyt!

Edelleen tahtoisimme hyvin mielellämme tilata Teiltä »Proletarin» 3. (23.) numeroa (muistonumeroa) varten artikkelin *Pariisin Kommuunista*.¹³² Ehkäpä Teillä on Jaurèsin ja Dubreuilin uusi kirja, vaikka tuskinpa nuo herrat ovat kyenneet arvioimaan Kommuunia oikein. Mutta Kugelmannille osoitetuista Marxin kirjeistä, joista olemme monesti keskustelleet, täytyy ehdottomasti mainita taas ja siteerata niitä opetuksesi opportunisteille.

Kyseisen muistoartikkelin koko: maximum 15 000 kirjainta. Määräpäivä: *seuraava keskiviikko* (4. III). Olkaa hyvä ja vastatkaa *viipymättä*, lähetättekö.

Lähetäkää!

Puristan kättänne. Teidän *Lenin*

Lähetetty Genèvestä Caprin saarelle (Italia)

*Julkaistu ensi kerran 1934
XXVI Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

C. HUYSMANSILLE

1. III 08.

Hyvä toveri!

Ystävänä kirjoittavat minulle Brysselistä, että minua odotetaan lähiaikoina sinne osallistuakseni Kansainvälisen Sosialistisen Toimiston istuntoon.

Olen Teille erittäin kiitollinen, jos kirjoitatte, onko siinä perää vai ei ole. Voitteko [sanoa minulle]* tarkasti (tai ainakin [osapuilleen]), milloin toimiston lähin istunto on määrä pitää. Minun on matkustettava piakkoin muutamaksi

* Käsikirjoitus on osaksi vaurioitunut. Hakasuluissa olevat sanat on ennallistettu ajatussällön perusteella. *Toim.*

viikoksi Italiaan, siksi minun on hyvin tärkeää tietää, onko Brysselin-matkani tarpeen.

Hyvä toveri, ottakaa vastaan veljellinen tervehdykseni.

VI. Uljanov

Lähetetty Genèvestä Brysseliin

*Julkaistu ensi kerran ranskan
kielellä 1962 »Cahiers du Monde
Russe et Soviétique»
aikakauslehdin 4. n:ossa*

*Julkaistu venäjän kielellä
ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen
valokuvajäljennöksen mukaan
Käännös ranskasta*

147

L. TYSZKALLE

18. III 08.

Hyvä toveri!

Kon kävi eilen luonani ja näytti Teiltä saamaansa sähköttä valittaen erittäin hermostuneesti ja kiihdyksissään sen mahdollottoman jyrkkää, »poliisihenkistä» sävyä, jonka hän vähiten voi muka antaa anteeksi Teille, koska tunnette saksan kielien vivahteet. Arvelen, että minun on kerrottava Teille tämä Konin kanssa käymäni kuvaava keskustelu. Vastasin tietysti, etten tiedä, millainen on neue Wendung*, mutta olen varma, että Te ette olisi ilman vakavia perusteita lähettänyt sellaista sähköttä, että on enemmän kuin naurettavaa syyttää Aleksinskia ja semminkään Teitä halusta entgegenarbeiten** tutkimuksia.¹³³

Kon kertoi minulle — salaisuutena (ei tietenkään Teiltä), että Litvinovia vastaan on olemassa vakavaa syytösaineistoa, että hän, Kon, tuntee hyvin Litvinovin eikä tahtoisi syödä tätä tahi ryhtyä Litvinoville jossain suhteessa erittäin ras-kaiksi koituviin toimenpiteisiin; ei, mutta hän, Kon, katsoo vain ehdottoman välttämättömäksi todistaa Euroopalle (ja varsinkin Saksan sosialidemokratialle), ettei Venäjän Sosiaalidemokraattinen Työväenpuolue käsittele juttua näennäisesti ja että tämä puolue kykenee poistamaan itseltään vastuun. »Mutta eikö siihen voida keksiä mitään keinoa, ettei tarvit-

* — uusi käännös. Toim.

** — vastustaa. Toim.

sisi syödä ketään?» huudahti Kon. Minä tietysti vastasin, että se on mielestäni täysin mahdollista ja että hän on suotta levoton. Juttua käsitellään joka tapauksessa, puolue tekee sen — siis mitä syytä on levottomuuteen? Syntyy skandaali, jos Aleksinski estää jutun käsittelyn, sanoi Kon. Pötyäl vastasin. Aleksinski *ei tahdo eikä voi* estää jutun käsittelyä ja tutkimuksia. Skandaali on jo kuitenkin *syntynyt* ja sen ovat aikaansaaneet *menshevikit*: katsopa »On aika lopettaa» artikkelia »Golos Sotsial-Demokratian» 1.—2. numerosta.¹³⁴ Kon ei ollut lukenut sitä!! Ajatellapa, sillä aikaa kun tutkimukset ovat käynnissä, kun Litvinovin suu on tukittu eikä tutkimuspöytäkirjoja saa julkaista, lehdessä julkaistaan anonyymeja parjauskirjoituksia! Missä asemassa Litvinov on?? Tuo lehtihän on kuitenkin *tosiasiallisesti* Ulkomaisen Keskustoimikunnan¹³⁵ *äänenkannattaja* ja tämä antaa sille aineiston. Hekö olisivat tuomareita??! Tällä tavoin selitin Konille Aleksinskin menettelyn. Pidän tarpeellisena saattaa tämän tietoonne kaikenlaisten väärinkäsitysten ja vääristeilyjen välttämiseksi. Kon kääntyi nähkääs *minun puoleeni*, niin kummalliselta kuin se minusta tuntuikin, mutta se on tosiasia. Pelkään, että hän, Saksan puolueen edustaja Ulkomaisessa Keskustoimikunnassa, saattaa esittää sanani epätarkasti. Olen sitä mieltä, ettei Venäjän asioiden selostamista Saksan puolueen Vorstandille* voida uskoa *tuollaiselle* selostajalle. On välttämätöntä, että Te itse korkean kollegion jäsenenä puhutte Vorstandin kanssa ja *ehdottomasti* käännätte heille artikkelin »Golos Sotsial-Demokratian» 1.—2. numerosta. Muussa tapauksessa ovat väistämättömiä sellaiset minua loukkaavat typerät tapaukset, että Kon *voi* tulla luokseni »valittamaan» Aleksinskin muka vastustavan toiminnallaan jutun käsittelyä! Kaikellahan on rajansa...

Puristan lujasti kättänne. Teidän V. Uljanov

P. S. Vastatkaa ehdottomasti *viipymättä*, annatteko luvan julkaista venäjäksi »*Proletarissa*» Teille lähettämäni artikkelin** (huomauttaen, että se on kirjoitettu »Przegląd Socjaldemokratyczny» varten) ja *millöin*. Meillä on *hirveä pula* aineistosta »*Proletaria*» varten, ja odotan perin kärsimättömästi vastaustanne.¹³⁶

* — hallitukselle. *Toim.*

** Tarkoitetaan artikkelia »Venäjän vallankumouksen arviointia» (ks. Teokset, 15. osa, ss. 38—51). *Toim.*

P. P. S. Minun jälkeeni Kon tapasi Rjadovoin ja kai vihjasi tälle sittenkin näyttäneensä ystävilleen, menshevikeille, epävirallisesti pöytäkirjaa, jota olitte kieltänyt näyttämästä...¹³⁷ Hitto tietää, mitä se sellainen on!

Lähetetty Genèvestä Berliiniin

Julkaistu ensi kerran 1964

*V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

148

A. A. BOGDANOVILLE

Eilen keskustelimme Tyszkan kanssa, tänään hän tulee Teidän luokseen. Mielestämme hän ei tiedä vielä mitään filosofisten erimielisyyksiemme *kärjistymisestä* ja olisi perin tärkeää (KK:n asioidemme menestyksen kannalta), ettei hän saisikaan tietää siitä.

Puristan kättänne. *Lenin*

*Kirjoitettu maallskuun lopulla
1908 Genèvessä (paikalliskirje)*

Julkaistu ensi kerran 1964

*V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

149

C. HUYSMANSILLE

Hyvä toveri Huysmans!

Pahoittelen tavattomasti, etten tavannut Teitä Kansantallolla.¹³⁸ Mukanani tuli toverini, entinen toisen duuman jäsen Romanov, kysymään Teiltä neuvoa. Minulle sanottiin, että Kansainvälisessä Socialistisessa Toimistossa on 200 [fr]*, jotka on [tarkoitettu] duuman jäsenille. Sosialidemokraattisen puolueen Keskuskomitea...

...ei vastaa meille. Tällaisten [asian]haarojen vallitessa minulla on luullakseni oikeus pyytää antamaan minun [vas]-

* Käsikirjoitus on osaksi vaurioitunut. Hakasuluissa olevat sanat on ennallistettu ajatussisällön ja erillisten säilyneiden kirjainten perusteella. *Toim.*

tuullani viisikymmentä frangia duuman jäsenelle Romano-ville, joka on ollut jo useita kuukausia ilman työtä.

Olkaa niin ystävällinen ja vastatkaa osoitteella:

Mr. Georges Salomon. Rue Goppart. Bruxelles.

VI. Uljanov

Osoitteeni: . . .

*Kirjoitettu toukokuun 16 pnä 1908
Brysselissä (paikalliskirje)*

*Julkaistu ensi kerran ranskan
kielellä 1962 »Cahiers du Monde
Russe et Soviétique» aikakauslehdien
4. n:ossa*

*Julkaistu venäjän kielellä
ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen
valokuvajäljennöksen mukaan
Käännös ranskasta*

150

C. HUYSMANSILLE

Genève, kesäkuun 30 pnä 1908.

Hyvä toveri!

Kirjoitin Teille, että Keskuskomiteamme jäsenet on pidätetty Venäjällä. Nyt ystäväni tiedottaa Keskuskomitean [yhden jäsenen]* olevan vapaana. Hän [kirjoit]taa heidän [lähettäneen] Teille [puolueemme] *selostuksen* [alku]puolen... selostuksen, joka oli... Stuttgartin... varten.

Kuukauden kuluttua, [jatkaa] ystäväni, kykenemme lähettämään selostuksen jälkipuoliskon; [mikäli] toveri Huysmans [vahvistaa], että selostuksemme julkaistaan.

Hyvä toveri, olkaa ystävällinen ja vastatkaa tähän kirjeeseen... ja lähetän viipymättä [vastauksenne Pariisiin].

Veljellisin [tervehdyksin] *N. Lenin*

Lähetetty Brysseliin

*Julkaistu ensi kerran ranskan
kielellä 1962 »Cahiers du Monde
Russe et Soviétique» aikakauslehdien
4. n:ossa*

*Julkaistu venäjän kielellä
ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen
valokuvajäljennöksen mukaan
Käännös ranskasta*

* Käsikirjoitus on osaksi vaurioitunut. Hakasuluissa olevat sanat on ennallistettu ajatussällön ja erillisten säilyneiden kirjainten perusteella. *Toim.*

151

C. HUYSMANSILLE

8. 7. 08.

Hyvä toveri Huysmans!

Suuret kiitokset ystävällisestä kirjeestänne. Ilmoitan vastauksenne Venäjällä oleville tovereillemme, ja toivottavasti he lähettävät Teille piakkoin selostuksemme loppuosan. Mitä 1 600 fr suoritukseen tulee, niin voin vakuuttaa Teille, että puolueemme Keskuskomitea suorittaa tuon summan todennäköisesti [viimeistään] muutaman...* kuluttua.

[Keskuskomitean kokous] on kutsuttu koolle**, ja minun on odotettava sen päätöstä. Summa suoritetaan epäilemättä ilman viivytystä.

Hyvä toveri, ottakaa vastaan veljellinen tervehdykseni.

N. Lenin

Lähetetty Genèvestä Brysseliin

*Julkaistu ensi kerran ranskan
kielellä 1962 »Cahiers du Monde
Russe et Soviétique» aikakauslehden
4. n:ossa*

*Julkaistu venäjän kielellä
ensi kerran 1964*

*V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

*Julkaistaan aikakauslehden tekstin
mukaan
Käännös ranskasta*

152

M. N. POKROVSKILLE

Elok. 18 pnä 08.

Kunnioitettu herra Mihail Nikolajevitsh!

Sallikaa kääntyä puoleenne, koska olette »Venäjän historian» entinen toimittaja.¹³⁹ Sihteeri tiedotti minulle hiljattain, että tehdasteollisuuden historiaa käsittelevän artikkelin suhteen on olemassa erilaisia suunnitelmia. Vaikka sovin-kin hänen kanssaan kaikesta tästä täydellisesti, haluaisin silti tietää Teidän mielipiteenne: onko minun soveliasta suostua, jos Tugan-Baranovski kieltäytyy?

* Yksi sana on jäänyt selvittämättä. *Toim.*

** Puhe on VSDTP:n KK:n kokouksesta. Kokous pidettiin Genèvessä 11.—13. (24.—26.) elokuuta 1908. *Toim.*

Olkaa hyvä ja kirjoittakaa minulle vastaukseksi pari sanaa tämän kirjeen saatuanne. Paitsi tässä kosketeltua teemaa on varsin monia, joista yhteiset tuttavamme tahtoisivat puhua kanssanne. Mutta en ole varma, onko osoite käyttökelpoinen ja onko kirjeenvaihto sopivaa. Odotan *yksityiskohtaisia* ohjeita sen suhteen.

Puristan kättänne. *V. Uljanov*

VI. Oulianoff.

61. Rue des Maraîchers. 61.

Genève. Suisse.

Lähetetty Venäjälle

Julkaistu ensi kerran osittaisesti

1962

»*Kommunist*» aikakauslehteen
4. n:ossa

Julkaistu täydellisesti 1964

V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

153

C. HUYSMANSILLE

21, Tavistock Place, London W. C.

Hyvä toveri Huysmans!

Toveri Ietski (Salomon, Rue Goppart 78, Bruxelles) on luultavasti jo tiedottanut Teille, että kolme venäläistä toveria, Venäjän Sosialidemokraattisen Työväenpuolueen jäsenet Sara Ravitsh, Hodzhamirjan ja Bogdasarjan, jotka pidätettiin muutama kuukausi sitten Münchenissä¹⁴⁰, ovat tavattoman... oloissa...*

...että he ovat ryhtyneet vastalauseeksi syömälakkoon (sak-saksi Hungerstreike, [en tiedä], voidaanko ranskaksi sanoa »ryhtyä vastalauseeksi syömälakkoon»).

Heidän asianajajansa, saksalainen sosialisti Bernheim, kirjoittaa meille, että on ehdottoman välttämätöntä todistaa pidätettyjen olevan sosialidemokraattisen puolueen jäseniä. Lähetin hänelle *virallisen ilmoituksen* todeten siinä, että pidätetyt ovat puolueemme jäseniä. Hän on kuitenkin sitä mieltä, ettei minun ilmoitukseni riitä ja että kaivataan ehdottomasti Kansainvälisen Sosialistisen Toimiston vahvistusta.

* Tässä ja tuonnempana on muutamia sanoja jäänyt selvittämättä. *Toim.*

Hyvä toveri, toivon, että Te...

...että todistuksen, joka vahvistaa, että kolme Münchenissä pidettyä henkilöä ovat sosialidemokraattisen työväenpuolueen jäseniä allekirjoittaisi Kansainvälisen Sosialistisen Toimiston edustaja tahi sihteeri ja hänen nimikirjoituksensa todistaisi notaari. Toveri Isetski (Salomon) lähettää tämän todistuksen Genèveen...

Hyvä toveri, ottakaa vastaan veljellinen tervehdykseni.

VI. Uljanov (N. Lenin)

*Kirjoitettu elokuun 19 pnä 1908
Lähetetty Brysseliin*

*Julkaistu ensi kerran ranskan
kielellä 1962 »Cahiers du Monde
Russe et Soviétique» alkakaustelehden
4. n:ossa*

*Julkaistu venäjän kielellä
ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

*Julkaistaan alkakaustelehden
tekstin mukaan
Käännös ranskasta*

154

C. HUYSMANSILLE

8. IX 08.

Hyvä toveri Huysmans!

Kiitos 31. elokuuta päiväystä kirjeestänne. Olin kolme päivää matkoilla, siksi en ole vastannut Teille ennemmin.¹⁴¹ Mitä selostukseen tulee, niin sen asian olemme järjestäneet... *
...mutta minun on odotettava Keskuskomitean päätöstä. On aivan epäilyksetöntä, että rahat maksetaan viivyttelämättä.¹⁴²

Hyvä toveri, ottakaa vastaan veljellinen tervehdykseni.

N. Lenin

Osoitteeni: VI. Oulianoff.
61. Rue des Maraîchers.
Genève.

Lähetetty Brysseliin

*Julkaistu ensi kerran ranskan
kielellä 1962 »Cahiers du Monde
Russe et Soviétique» alkakaustelehden
4. n:ossa*

*Julkaistu venäjän kielellä
ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen
valokuvajäljennöksen mukaan
Käännös ranskasta*

* Käsikirjoitus on osaksi vaurioitunut. Toim.

155

C. HUYSMANSILLE

25. IX 08.

Hyvä toveri Huysmans!

Oheisena seuraa 600 frangia Kansainväliselle Sosialistiselle Toimistolle.

Toivottavasti puolueemme pystyy piakkoin suorittamaan myös loppuerän.

Teidän *Vl. Uljanov**Lähetetty Genèvestä Brysseliin*

Julkaistu ensi kerran ranskan kielellä 1962 »Cahiers du Monde Russe et Soviétique» aikakauslehten 4. n:ossa

Julkaistu venäjän kielellä ensi kerran 1964 V. I. Leninin Teosten 5. painoksen 47. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen valokuvajäljennöksen mukaan Käännös ranskasta

156

C. HUYSMANSILLE

Genève. Marafchers-katu. 61.

26. X 08.

Hyvä toveri Huysmans!

Lokakuun 11 p:nä 1908 pidetystä Kansainvälisen Sosialistisen Toimiston konferenssista julkaistaan luultavasti virallinen selostus. Kaikki tuosta toimiston istunnosta tiedotuksen julkaisseet sosialistilehdet (»Le Peuple»¹⁴³ — Bryssel, »Vorwärts» — Berliini, »Justice» — Lontoo, »L'Humanité» — Pariisi j.n.e.) ovat ymmärtäneet huonosti ja väliin jopa vääristäneet kokonaan Kautskyn päätöslauselmaan tekemäni korjauksen ajatusta. Korjaukseni tekstiä ei esitetä missään, vaikka jätin sen toimistolle. Siksi pelkään, että virallisessa tiedotuksessa saattavat toistua samat epätarkkuudet. Hyvä toveri, olkaa niin ystävällinen ja huolehtikaa siitä, että *itse* korjaukseni *teksti* julkaistaisiin virallisessa selostuksessa. Mainitun tekstin pitäisi olla papereidenne joukossa, sillä muistan oikein hyvin, että jätin kirjoittamani korjausedotuksen tekstin toimistolle. Sen varalta, että teksti on kado-

tettu, lähetän Teille tässä kirjeessä *korjaukseni tarkan jäljennöksen* ja ranskankielisen käännöksen (toivossa, että olette ystävällinen ja korjaatte käännöstä, jos se on huono).

Hyvä toveri, olen Teille hyvin kiitollinen, jos kirjoitatte minulle pari sanaa tästä kysymyksestä.¹⁴⁴

Suvaitkaa vastaanottaa veljellinen tervehdykseni.

N. Lenin

VI. Oulianoff.

Rue des Maraîchers, 61. Genève.

Kautskyn päätöslauselma (käännös Brysselin »Le Peuple» lehdestä, 12. lokakuuta 1908):

»Otaen huomioon kansainvälisten kongressien entiset päätökset, joiden mukaan jäseniksi voidaan hyväksyä kaikki proletaarisen luokkataistelun kannalla olevat ja poliittisen taistelun tunnustavat järjestöt, —

— Kansainvälinen toimisto ilmoittaa, että Englannin Työväenpuolueen sallitaan osallistua kansainvälisiin sosialistisiin kongresseihin, koska se, vaikkei suoraan tunnustakaan proletaarista luokkataistelua, todellisuudessa kuitenkin käy sitä ja asettuu sen pohjalle itse järjestönsä kautta, joka on riippumaton porvarillisista puolueista, ja asettuu siis kansainvälisen sosialismin näkökannalle.»

L e n i n i n korjaus:

Muotoiltakoon viimeinen kappale alkaen sanoista »koska se, vaikkei suoraan tunnustakaan» j.n.e. seuraavasti:

»koska tämä puolue sinänsä on Englannin todella proletaaristen järjestöjen ensi askel tietoisin luokkapoliittikan ja *socialistisen* työväenpuolueen suuntaan.»

Lähetetty Brysseliin

*Julkaistu ensi kerran
huhtikuun 22 pnä 1960
»Novoje Vremja» aikakauslehden
17. n:ossa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös ranskasta*

157

C. HUYSMANSILLE

Marraskuun 7 pnä 1908.

Hyvä toveri Huysmans!

Oheisena seuraa puolueemme Keskuskomitean [Ulkomaisen]* Toimikunnan *tiedotus*.** Hyvä toveri, olemme Teille

* Käsikirjoitus on osaksi vaurioitunut. Hakasuluissa olevat sanat on ennalistettu ajatussisällön perusteella. *Toim.*

** Ei ole saatu selville, minkä KKUT:n tiedotuksen V. I. Lenin lähetti. *Toim.*

tavattoman kiitollisia, jos toimitatte tämän *kirjeen* Kansainvälisen Sosialistisen Toimiston nimissä kaikille toimistossa edustettuina oleville kansallisille puolueille.

Suuret kiitokset kirjeestänne, jossa [tiedotitte], että korjaukseni teksti [tulee toimitetuksi perille tarkasti];

Veljellisin tervehdyksin

[VI.] Oulianoff.

N. Lenin

[Rue] des Maraîchers. 61. Genève.

Lähetetty Brysseliin

Julkaistu ensi kerran ranskan kielellä 1962 »Cahiers du Monde Russe et Soviétique» aikakauslehden 4. n:ossa

Julkaistu venäjän kielellä ensi kerran 1964 V. I. Leninin Teosten 5. painoksen 47. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen valokuvajäljennöksen mukaan Käännös ranskasta

158

V. K. TARATUTALLE

1. XII 08.

Hyvä toveril

Vastaukseksi kyselyynne, jota seurasi oheisena toveri Tyszkan sähkö, minun on valitettavasti ilmoitettava, että kielitäydyn *asettamasta kysymystä* tov. Tyszkan haluamalla tavalla, koska pidän sellaista kysymyksenasettelua kerrassaan vääränä.

Ryhmämme edustaja KKUT:ssä tov. Viktor ilmoitti toveri Tyszkalle, että meidän ryhmämme *ei voi* suostua siihen, että KK:n *edustajiksi* nimitetään sekä bolshevikki että menševikki.¹⁴⁵

Nyt tov. Tyszka vetoaa tov. Viktorin jälkeen *henkilökohtaisesti* minuun: »jos Lenin itse ei hyväksy Igoria, me luovumme Igorista», sanotaan sähkössä!! Se on samaa kuin vedota *henkilökohtaisesti minuun v a s t o i n r y h m ä m m e p ä ä t ö s t ä*. En ryhdy vastaamaan moiseen toveri Tyszkan »jossitteluun». Minun mielestäni toveri Tyszkan on *itsensä* peruttava ehdotuksensa Igorin nimittämisestä.

Toveriterveisin N. Lenin

Kirjoitettu Genèvessä (paikalliskirje)

Julkaistu ensi kerran 1964 V. I. Leninin Teosten 5. painoksen 47. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen jäljennöksen mukaan

159

C. HUYSMANSILLE

13. XII 08.

Hyvä toveri Huysmans!

Kiitoksia kirjeestänne. Mitä kolmannen duuman sosialidemokraattijäseniin tulee, niin olen tehnyt *kaiken voitavani*. Toivottavasti onnistun henkilökohtaisesti tapaamaan muutamia duuman jäseniä, ja silloin yritän vielä kerran puhua samasta, mistä olen kirjoittanut heille jo monesti.¹⁴⁶

Mitä taas selostukseen ja 300 frangin suoritukseen tulee, niin vastaan Teille muutaman päivän kuluttua. Huomenna matkustan Pariisiin, jossa tästä lähtien tulen asumaan. Juuri tuon matkan vuoksi en kykene vastaamaan Teille nyt heti. Saatte osoitteeni 3—4 päivän kuluttua. Jos Teidän on kii-reesti tiedotettava minulle jotain, kirjoittakaa osoitteella: M-lle Oulianoff (pour N. Lénine), 27, Boulevard [St.-Marcel]. Paris.

Teidän *Lenin**Lähetetty Genèvestä Brysseliin*

Julkaistu ensi kerran ranskan kielellä 1962 »Cahiers du Monde Russe et Soviétique» aikakauslehden 4. n:ossa

Julkaistu venäjän kielellä ensi kerran 1964

V. I. Leninin Teosten 5. painoksen 47. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen valokuvajäljennöksen mukaan Käännös ranskasta